

SÆRUTSKRIFT - ÅRSMELDING OG ÅRSREGNSKAP 2021

Arkivsak: 22/390

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
36/22	Formannskapet	05.05.2022
27/22	Kommunestyret	19.05.2022

Utskrift sendes til:

Revisjon Midt-Norge IKS

Kontrollutvalg Fjell IKS

Vedlegg:

Årsregnskap 2021

Årsberetning 2021

Revisjonsberetning datert 4. april 2022

Kontrollutvalgets uttalelse datert 25. april 2022

Andre dokumenter i saken:

Saksopplysninger:

Regnskapet og årsberetningen er dokumenter som gir mye informasjon om kommunens økonomi og tjenesteproduksjon. Dokumentene må leses samlet for å gi den nødvendige innsikten og se helheten. Kommunedirektørens kommentarer i årsberetningen sier både noe om resultatet og driften for 2021, og gir en vurdering av den situasjonen kommunen befinner seg i.

Endringer i kommunelovens økonomibestemmelser gjør at det fortsatt er endringer i presentasjon av regnskapene i form av endrede hovedoversikter, vedlegg og pliktige noteopplysninger.

Den økonomiske analysen viser nøkkeltall, og utvikling av kommunens økonomi over tid. Årsberetningen prøver å gi en mest mulig utfyllende beskrivelse av året 2021 sett mot de mål og føringer som ble gitt da budsjettet for 2021 ble vedtatt. Det gis også en vurdering av hver enkelt enhet/ sektor, samt mer overordnede vurderinger i forhold til den situasjonen kommunen befinner seg i.

Det er formannskapet som fremmer innstilling overfor kommunestyret.

Saksvurdering:

Etter endringer i kommunelovens økonomibestemmelser avlegges årsregnskapet som hovedregel i balanse. Eventuelle mindreforbruk skal avsettes til ubundet fond, og likedan skal eventuelt merforbruk dekkes av ubundet fond. Dersom ubundet fond ikke er tilstrekkelig, avsluttes regnskapet med udekket beløp, som må dekkes inn påfølgende år – det vil si det året regnskapet vedtas.

Driftsregnskapet for 2021 ble gjort opp i 0,-, med et netto driftsresultat sett i forhold til brutto driftsinntekter på 4,45 %. Til sammenligning var netto driftsresultat i 2020 på 0,96 %. Dette er et svært godt resultat, og noe overraskende. Vedtatt målsetning i Tolga kommune sin økonomiplan for 2021 – 2024 er et netto driftsresultat på minimum 1,75 %.

Ved avslutning av årsregnskapet hadde man et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 7.354.163,58. I henhold til kommunelovens bestemmelser skal disse av kommunedirektøren avsettes til frie fond, og disse ble delt opp slik:

- Fond låneavdrag kr. 100.460,-
- Disposisjonsfond næring kr. 150.000,-
- Kraftfond kr. 3.000.000,-
- Rentesikringsfond kr. 500.000,-
- Fond Samskaping kr. 150.000,-
- Generelt disposisjonsfond kr. 3.453.703,58

Ved årsavslutningen for 2020 (forrige år) ble det avsatt kr. 2.466.646,- til fond låneavdrag, som skulle brukes til innbetaling av avdragsfritt lån. Da man ved årsavslutningen for 2021 sto foran et nytt mindreforbruk, var det ikke lov til å bruke disposisjonsfond – og denne finansieringen måtte strykes. Avsatt fond låneavdrag fra i fjor står derfor fortsatt urørt. Med et tillegg på kr. 100.460,- dekkes differansen mellom hva som sto avsatt og hva som i sin helhet trengs for betaling av det avdragsfrie lånet.

Kommunedirektøren valgte å sette av 3.000.000 til et nyopprettet kraftfond. Dette er i tråd med signaler fra kommunestyret om å avsette ikke budsjetterte kraftinntekter på et eget kraftfond. Det kom inn ca 3 mill mer i netto salg av konsesjonskraft i 2021 enn budsjettert, derav avsetningen.

Det har i forbindelse med løpende rapportering gjennom regnskapsåret 2021 blitt varslet om et betydelig forventet merforbruk, med en buffer mht pensjonsoppgjøret. Siste tertial ble det jobbet svært godt ute på sektorene, og samlet forventet merforbruk ble redusert. For mer detaljert informasjon vises til årsmeldingen.

Den vesentlige årsaken til et solid regnskapsmessig mindreforbruk ligger på fellesområdet. I 2021 var det mange forhold som slo positivt ut for Tolga kommune på slutten av året. Siden svært mye informasjon ikke foreligger før helt på årsskiftet – f.eks. foreligger ikke aktuarberegningen fra KLP før 13. januar 2022 – var dette vanskelig å forutsi gjennom tertialrapporteringene. Noen kommentarer til de største merinntektene:

- **Skatteinntekter** ble vesentlig høyere enn antatt. Høyere skatteinntekter enn budsjettert er en trend som gjelder alle landets kommuner i 2021
- **Vesentlig høyere inntektsutjamning:** Inntektsutjamningen skal jevne ut forskjeller i skatteinntekter kommunene imellom for å sikre lik tjenesteproduksjon. En kommune som ligger under landsgjennomsnittet i skatteinntekter får kompensert for dette gjennom ordningen. For Tolga kommune – som de siste årene har ligget på i overkant 60 % av landsgjennomsnittet – har derfor hele landet samlede skatteinntekter stor betydning, noe som også fikk store utslag i årets regnskap
- **Eiendomsskatt** Tolga Kraftverk høyere enn antatt – dette var for 2021 basert på investert kapital i 2019

- **Vesentlig høyere premieavvik pensjon**
- **Netto salg av konsesjonskraft vesentlig høyere enn budsjettet**

Investeringsregnskapet ble avsluttet med et udekket beløp på kr. 0,-. Dette var imidlertid etter en grundig opprydding i gamle ubrukte fondsmidler, fordi bruk av lån ble høyere enn budsjettet og måtte tilbakeføres. Vi hadde gamle øremerkede investeringsmidler som ikke var benyttet på mange år, og som kunne frigjøres til ubundet investeringsfond. Dette ble benyttet for å få bruk av lånemidler i henhold til budsjett.

For mer informasjon vises til årsberetningen.

Disposisjonsfondet

Etter den gode årsavslutningen har vi i 2021 styrket våre disposisjonsfond samlet sett med drøye 7,4 mill, noe som er en positiv og viktig utvikling. Det generelle disposisjonsfondet er økt med ca 3,35 mill.

Dette er en viktig buffer som ikke bare sikrer oss mot usikre kraftinntekter, skatteinntekter, rentekostnader og pensjonsoppgjør framover, men som også gir Tolga kommune mer handlingsfrihet til å sette i gang endringer og gjennomtenkt strategi som på sikt vil styrke kommunens økonomi i tiden framover.

Innstilling:

Årsregnskapet og årsberetningen for 2021 godkjennes.

Formannskapet behandlet saken i møte 05.05.2022 :

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Formannskapet 05.05.2022:

Årsregnskapet og årsberetningen for 2021 godkjennes.

Kommunestyret behandlet saken i møte 19.05.2022 :

Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt

Vedtak i Kommunestyret 19.05.2022:

Årsregnskapet og årsberetningen for 2021 godkjennes.